

## **Høringsinnspill fra HelseOmsorg21-rådet – Statsbudsjettet 2025 (Helse- og omsorgskomiteen)**

HelseOmsorg21-rådet (rådet) er oppnevnt av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og er en nasjonal dialogarena mellom den offentlige sentrale helseforvaltningen, offentlige helse- og omsorgstjenester, universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren, privat sektor og brukerorganisasjonene. Rådet er det eneste permanente organet der alle sektorer som jobber med helse er representert.

Rådet har kommentarer til følgende kapitler: kapittel 781-Forsøk og utvikling mv., kapittel 745 - Folkehelseinstituttet, kapittel 760 - Kommunale helse- og omsorgstjenester og kapittel 701 - Digitalisering i helse- og omsorgstjenestene.

**En helhetlig satsing på helsenæring.** Regjeringen har gjennom lansering av et veikart for helsenæring og valg av helseindustri som en eksportfremmesatsing tydeliggjort hvor viktig helsenæringen er for å nå helsepolitiske mål knyttet til forebygging og behandling, og til verdiskaping i Norge. Dette er områder som rådet har satt høyt på sin agenda. Skal satsingene lykkes, er det behov for samordning og koordinering av oppfølgingen av veikartet for helsenæring og eksportsatsingen. Rådet har pekt på at et oppdrag fra HOD til Innovasjon Norge vil videreføre samarbeidet HOD og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har hatt i utviklingen av satsningene.

Rådet er derfor glad for at rådets anmodning om at HOD gir et oppdrag til Innovasjon Norge om utvikling av helsenæring, er fulgt opp i statsbudsjettet. Det er svært positivt at regjeringen foreslår en bevilgning til et akseleratorprogram for helseinnovasjon gjennom Innovasjon Norge på 4 mill. kroner. Rådet håper komiteen vil støtte forslaget. Dette er en viktig start og det er avgjørende at innovasjonsvirkemidlene utformes og dimensjoneres for å bistå gründere og etablerte bedrifter gjennom alle stadier i innovasjonsprosessen. Risikoavlastning i senere faser enn det virkemiddelapparatet i dag tilbyr er viktig for bedriftene i helseindustrien. Rådet mener derfor at det bør vurderes å styrke kapitaltilførselen til Investinor med spesifikke mandater for norsk helseindustri. Videre bør det også vurderes å opprette et statlig investeringsfond for livsvitenskap som kan ha en tilsvarende rolle som Nysnø har for klimafeltet.

**Helsedata for kontinuerlig læring.** Norge har et stort fortrinn i gode helseregistre og helsedata. Bruk av helsedataene vil kunne bidra til utvikling av en lærende helsetjeneste, til bedre forebygging av sykdommer, bedre behandlinger og økt helseberedskap i kriser. Det er gjort et stort arbeid med å gjøre helsedata mer tilgjengelige for forskning gjennom helsedataservise.no og mikrodata.no. Dette er bra og må fortsatt satses på. Vi må i tillegg ha gode løsninger for sikker tilgang til helsedata og vi må sikre at vi opprettholder befolkningens tillit til bruken og forvaltningen av helsedataene. Som rådet har tydeliggjort i brev til HOD, KD og NFD, har rådet vært bekymret for at utviklingen av tjenester for sikker og effektiv analyse av helsedata tar for lang tid. Det er derfor gledelig å se at det på budsjettet er lagt inn 10 mill. kroner til videreutvikling av analysemiljøene ved UiO, UiB og NTNU, henholdsvis, TSD, SAFE og HUNT Cloud. Det er ekstra gledelig å se at dette er et samarbeid på tvers av departement ved at bevilgningen er delt mellom HOD og KD. Rådet anmoder komiteen å støtte opp om den foreslåtte bevilgningen fra HOD på 5 mill. kroner. Bevilgningen vil være en svært god start, men rådet understreker at bevilgning i påfølgende statsbudsjett vil være nødvendig for å komme i mål.

**En bærekraftig og inkluderende helsetjeneste.** Perspektivmeldingen viser at vi har et enormt omstillingsbehov i helsetjenestene. Andel eldre blir høyere, det blir mangel på personell og helseutgiftene fortsetter å øke. Det er de kommunale helse- og omsorgstjenestene som vil møte de største utfordringene. Det er derfor et stort behov for kunnskap om hvordan tjenestene kan utvikles. Kommunene trenger å vite hva som virker, hvor det virker og hvordan de gode løsningene kan tas i bruk og spres. Rådet har lenge arbeidet for etablering av Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) og er glad for at dette kom på budsjettet i fjor og at det er videreført i år. Rådet anmoder om at komiteen støtter forslaget. Rådet mener imidlertid at det må satses sterkere på videreutvikling av KSF og et kunnskapssystem for kommunene, og håper på en oppskalering i årene fremover.

Utvikling av teknologi og digitalisering i tjenestene vil kunne bidra til en bærekraftig helsetjeneste. Helseteknologiordningen som ble innført i fjor er et viktig tiltak. I årets budsjett, er det en liten økning til ordningen. Sett i forhold til behovet og den store søkermassen som har vært siden ordningen ble lansert, hadde rådet ønsket at økningen var langt større.

Ordningen vil også kunne ha stor betydning for helsenæringens tilgang til en større del av hjemmemarkedet.